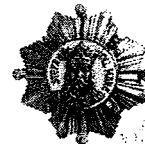

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2.3254 din 31.05 2018
La nr. 11/637 din 11 mai 2018

Ministerul Apărării

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.190 din 8 mai 2003 cu privire la veterani.

Anexă: potrivit textului – 2 (două) file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

Ex.: N.Cheptea
Tel.: 022/ 257-420

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5082 din 31.05.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Apărării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;

- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Autorul proiectului a plasat anunțul referitor la inițierea elaborării prezentului proiect la data de 30.04.2018, fiind respectată una dintre etapele procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare, statuată de art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Totodată, proiectul propus și nota informativă la acesta au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerul Apărării www.army.md, fiind respectat termenul de 10 zile lucrătoare, pentru ca părțile interesate să-și expună opiniile, comentariile și recomandările.

Astfel, se constată respectarea rigorilor de transparență decizională stabilite prin art.8-12 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propun amendamente la Legea cu privire la veterani nr.190 din 08.05.2003, la capitolul privind cuantumul alocațiilor de stat pentru merite deosebite față de stat, prin includerea în categoriile de beneficiari de alocație nominală pentru merite deosebite față de stat a persoanelor decorate cu „cruci” - distincții de stat.

De asemenea, prin proiect se propune ajustarea unor denumiri de legi, întrucât acestea au fost abrogate.

Potrivit autorului, implementarea proiectului va contribui la asigurarea protecției sociale a cetățenilor Republicii Moldova care au participat la misiuni și operațiuni internaționale, prin acordarea unei alocații de stat.

În urma examinării prevederilor proiectului se constată că scopul real coincide cu scopul anunțat de către autor.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele cetățenilor Republicii Moldova care au participat la misiuni și operațiuni internaționale, prin asigurarea acestora cu alocații de stat pentru deținerea distincției de stat de tip „cruce”.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."

Potrivit notei informative: „Anual, în cadrul misiunilor/operațiilor internaționale participă circa 100 de cetățeni ai Republicii Moldova (16 militari în misiuni internaționale sub egida ONU, 80-82 militari în misiunea KFOR (Kosovo), 1-2 persoane în alte misiuni). [...]

[...] În corespundere cu prevederile art.21 alin.(2) al Legii nr. 190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani, persoanele decorate cu distincții de stat de tip „cruce” urmează să beneficieze de dreptul la alocație nominală doar în cazul în care le va fi stabilită pensia în conformitate cu Legea nr.909-XII din 30 ianuarie 1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl, Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993 [...]

[...] Începînd cu anul 1997 și pînă la moment, în cadrul misiunilor și operațiunilor internaționale au participat în jur de 600 de militari. Dintre aceștia, s-au eliberat din serviciul militar cu dreptul la pensie 120 persoane, aproximativ jumătate din ele fiind decorate cu diferite distincții de stat [...] media anuală a militarilor care se eliberează din serviciul militar prin contract, cu dreptul de a primi pensie, care anterior au participat la misiuni/operații internaționale, constituie 20 militari".

Argumentele prezentate de autor în nota informativă respectă rigorile stipulate la art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură".

Potrivit autorului, implementarea proiectului ce acordă dreptul persoanelor decorate cu „cruci” - distincții de stat de a beneficia de alocație nominală pentru merite deosebite față de stat, necesită cheltuieli financiare suplimentare, estimate în sumă de circa 120 mii lei anual (100 persoane x 100 lei x 12 luni).

Acoperirea financiară se propune să fie pusă în aplicare începînd cu data de 1 ianuarie 2019, astfel încât să fie suficient timp pentru planificarea bugetară a mijloacelor financiare de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]
- e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]
- g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;
- h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului nu reglementează activitatea agenților publici și a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Apărării și are drept scop asigurarea protecției sociale a cetățenilor Republicii Moldova care au participat la misiuni și operațiuni internaționale, prin acordarea unei alocații de stat. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării și promovării.

Proiectul respectă rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin proiect se propune includerea în categoriile de beneficiari de alocație nominală pentru merite deosebite față de stat a persoanelor decorate cu „cruci” - distincții de stat.

Proiectul expertizat nu conține factori de risc și riscuri de corupție.

31.05.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Natalia CHEPTEA, Inspector principal

